

หัวข้อเค้าโครงเรื่องของผลงาน (สายงานนิติการ)

๑. ชื่อผลงาน การสืบสวนข้อเท็จจริง กรณี พนักงานราชการได้ทำการเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีเอกสารหลักฐาน ประกอบการเบิกจ่ายจนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

๒. บทนำ/คำนำ

การจัดทำผลงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงข้อบกพร่อง ที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานราชการให้ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งการอธิบายขั้นตอนกระบวนการตามกฎหมาย ในการแสวงหาข้อเท็จจริงโดยคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง เพื่อตรวจสอบพฤติการณ์ที่อาจมีการกระทำความผิด วินัยและกระบวนการลงโทษทางวินัย ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย รวมถึง เกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานฉบับนี้จะสามารถเป็นตัวอย่างที่ดี และมีประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้เห็นถึงกระบวนการสืบสวนข้อเท็จจริงในกรณีที่มีการกล่าวหาการกระทำความผิด พร้อมทั้งกระบวนการพิจารณาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อสามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย ต่อหน่วยงาน และลดความเสี่ยงจากการถูกดำเนินการทางวินัย ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานของหน่วยงาน มีประสิทธิภาพสูงสุด

๓. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ตั้งแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

สถานที่ดำเนินการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต และกรมพัฒนาที่ดิน

๔. ผู้ดำเนินการ

๔.๑ นายสมุทร แม่นสมุทร ตำแหน่ง นิติกรปฏิบัติการ

มีหน้าที่ จัดเตรียมข้อมูลต่าง ๆ ในเรื่องที่ทำกรสืบสวน ศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่สืบสวน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในระบบ GFMS และ KTB Corporate Online และระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย เพื่อเสนอข้อมูลแก่คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ติดต่อประสานงานหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และจัดทำเอกสารต่าง ๆ ในเรื่องที่สืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อให้การดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ปฏิบัติงานร้อยละ ๗๐

๔.๒ นางสาวพรวิภา เอนกสัมพันธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ

มีหน้าที่ ในการตรวจสอบขั้นตอนกระบวนการเบิกจ่ายของหน่วยงานและเส้นทางการเงิน ตรวจสอบระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในระบบ GFMS และ KTB Corporate Online และให้คำปรึกษา แก่กรรมการและเลขานุการ เพื่อให้การดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงถูกต้องครบถ้วน ปฏิบัติงานร้อยละ ๑๕

๔.๓ นายภาคภูมิ รัตนไสวรงค์ ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ

มีหน้าที่ ในการตรวจสอบขั้นตอนกระบวนการกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย และให้คำแนะนำ แก่กรรมการและเลขานุการ เพื่อให้การดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงถูกต้องครบถ้วน ปฏิบัติงานร้อยละ ๑๕

๕. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

การสืบสวนข้อเท็จจริง กรณีพนักงานราชการได้ทำการเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีเอกสารหลักฐาน ประกอบการเบิกจ่ายเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

๕.๑ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต รายงานเป็นหนังสือให้อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินทราบ กรณีได้ตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ พบว่า พนักงานราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน ได้ทำการเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายจำนวนหลายรายการ จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในการรายงานกรณีมีการกล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่า พนักงานราชการผู้ใดกระทำผิดวินัย ซึ่งกำหนดไว้ตาม ข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙

๕.๒ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ โดยกองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มวินัย ทำบันทึกเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวให้อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินพิจารณา และเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ กรมพัฒนาที่ดิน ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ได้ตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ พบว่า พนักงานราชการ สังกัดฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน ได้ทำการเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายจำนวนหลายรายการ จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย แต่ยังไม่ปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการสอบสวนได้ และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา รวมทั้ง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ครบถ้วนถูกต้อง จึงดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๒๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับ ข้อ ๔ ของประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. นางสาวพรวิภา เอนกสัมพันธ์	ประธานกรรมการ
๒. นายภาคภูมิ รัตนไสวงค์	กรรมการ
๓. นายสมุท แมนสมุทร	กรรมการและเลขานุการ
๔. นายพิษณุ กรรขำ	ผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง พิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการทราบคำสั่ง แล้วเสนอสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง เป็นไปตามข้อ ๔ ของประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ กล่าวโดยสรุป หัวหน้าหน่วยงานสั่งให้ดำเนินการสืบสวน และพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าพนักงานราชการผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร

๕.๓ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ประธานกรรมการได้รับสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหา และได้ประชุมคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ครั้งแรก

ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในการประชุมคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงครั้งแรก ไม่มีกำหนดหลักเกณฑ์เฉพาะเกี่ยวกับการนัดประชุมครั้งแรกเอาไว้ว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร เช่นเดียวกับการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๒๗ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ กล่าวโดยสรุป ให้ประธานกรรมการจัดให้มีการประชุมครั้งแรกภายใน ๗ วัน นับแต่ประธานได้รับเรื่อง ตามข้อ ๒๑ (๒) และ (๓) ดังนั้น การประชุมคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงครั้งแรกขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และดำเนินการโดยเร็ว ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการทราบคำสั่งตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

๕.๔ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ได้ประชุมพิจารณา วางแนวทางการสืบสวนข้อเท็จจริง และได้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ในการประชุมคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ ความสรุปว่า คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงกำหนดประเด็นในการสืบสวนข้อเท็จจริง จำนวน ๒ ประเด็น ได้แก่

๑. พนักงานราชการ ก. ผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ได้ทำการเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายจำนวนหลายรายการ และเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายหรือไม่ อย่างไร และการกระทำดังกล่าวมีมูลเป็นความผิดทางวินัยหรือไม่ อย่างไร

๒. มีบุคคลใดมีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร และบุคคลดังกล่าวมีความผิดทางวินัยหรือไม่ อย่างไร

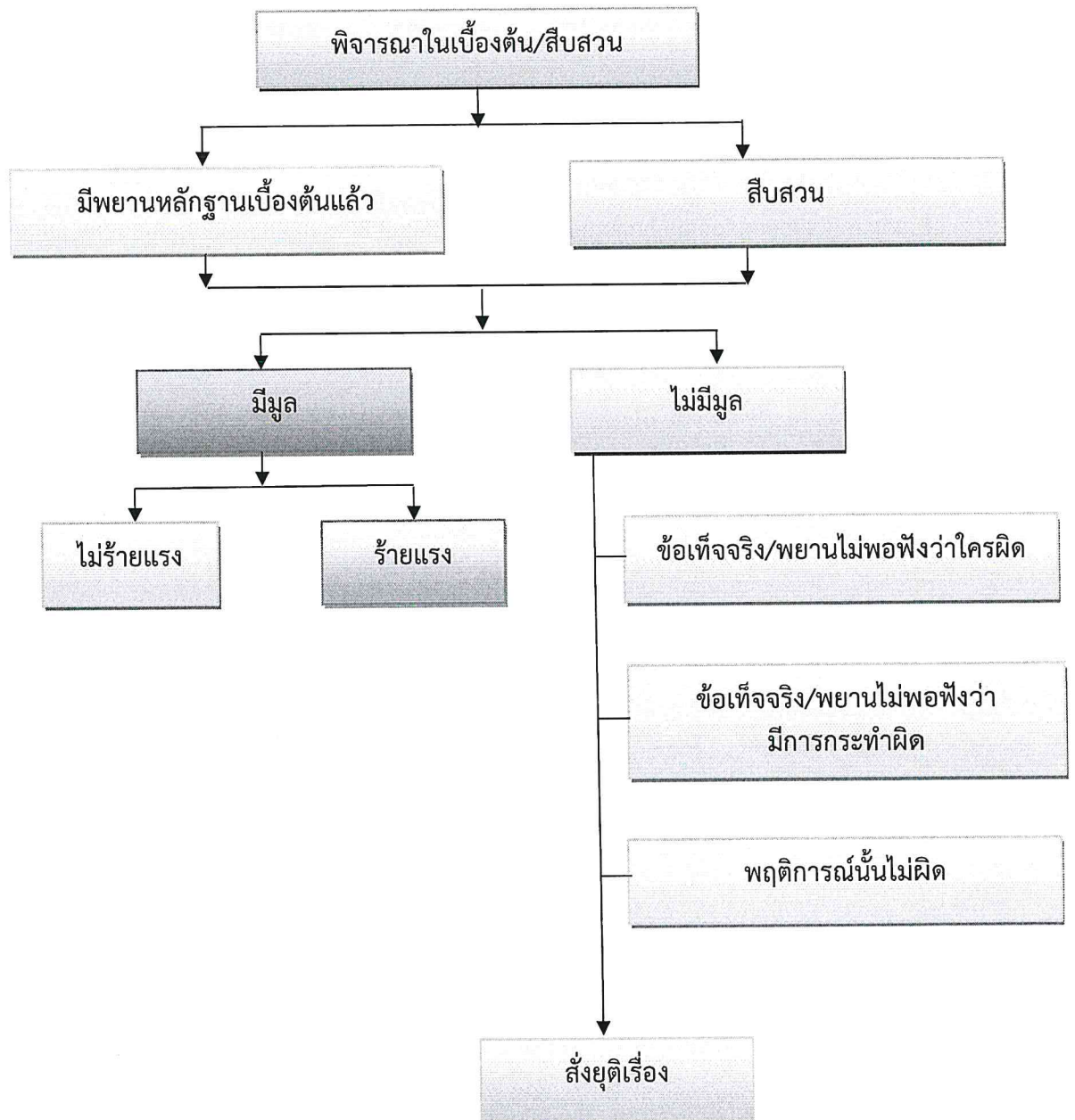
ทั้งนี้ คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้วางแนวทางการสืบสวนข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน โดยให้สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต จัดส่งสำเนาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องในปัจุบันประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง เพื่อทำการตรวจสอบต่อไป

๕.๕ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงจึงได้มีการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ ความสรุปว่า คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้พิจารณาเอกสารหลักฐานในเรื่องที่สืบสวนข้อเท็จจริง ตามบันทึกข้อความสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต เรื่อง ขอส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องในการสืบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงพิจารณาในเรื่องดังกล่าว และมีมติให้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน (เพิ่มเติม) และสอบถ้อยคำผู้ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗ ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต จึงขอความร่วมมือสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ในการสืบสวนข้อเท็จจริง

อีกทั้ง คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้มีมติที่ประชุมให้ดำเนินการทำหนังสือขอรายงานย้อนหลังการโอนเงิน Bulk Payment KTB Corporate Online ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ ถึง กรรมการผู้จัดการใหญ่ บมจ. ธนาคารกรุงไทย เพื่อประกอบการพิจารณาการสืบสวนข้อเท็จจริง

เป็นการประชุมเพื่อพิจารณาเอกสารหลักฐานที่ได้จากสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกิดเหตุ และขอเอกสารเพิ่มเติมที่มีความสำคัญจากหน่วยงานที่เป็นเจ้าของข้อมูลด้านการเงิน ประกอบกับกำหนดสอบถ้อยคำผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาและความเห็นของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น

(ที่มา : สำนักมาตรฐานวินัย สำนักงาน ก.พ.)

ขั้นตอนการดำเนินการในการสืบสวนข้อเท็จจริง

ขั้นตอน ที่	รายละเอียดการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑.	การกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่า พนักงานราชการผู้ใด กระทำผิดวินัย	-
๒.	รายงานเป็นหนังสือตามลำดับชั้นให้หัวหน้าส่วนราชการ ทราบโดยเร็ว	-ผู้บังคับบัญชา -เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรับ เรื่องร้องเรียนร้องทุกข์
๓.	หัวหน้าส่วนราชการ พิจารณาดำเนินการ ดังต่อไปนี้ ๓.๑ หัวหน้าส่วนราชการ เห็นว่ามีพยานหลักฐานเบื้องต้น หรือสืบสวนข้อเท็จจริงด้วยตนเอง ว่ากรณีดังกล่าวมีมูลว่ากระทำผิด วินัยหรือไม่ อย่างไร ๓.๒ สั่งให้ดำเนินการสืบสวน หรือแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน ข้อเท็จจริง เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงว่ามีมูลว่ากระทำผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร	-อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน -กลุ่มวินัย กองการเจ้าหน้าที่
๔.	มีพยานหลักฐานเบื้องต้น/สืบสวนข้อเท็จจริง	-อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน -กลุ่มวินัย กองการเจ้าหน้าที่ - คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (แล้วแต่กรณี ตามข้อ ๓.๑/๓.๒)
๕.	ผลการพิจารณา ตามข้อ ๔ ปรากฏว่า ๕.๑ มีมูลว่ากระทำผิดวินัย ดังนี้ ๑. กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ๒. กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง - ในกรณีพิจารณาเรื่องดังกล่าวมีมูลว่ากระทำผิดวินัย ไม่ว่ากรณีใด ให้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยต่อไป <u>ยกเว้น</u> กรณีความผิดปรากฏชัดแจ้ง จะไม่ดำเนินการ สอบสวนทางวินัยต่อไปก็ได้ โดยสามารถทำคำสั่งลงโทษ ตามความร้ายแรงแต่ละกรณี ๕.๒ ไม่มีมูลว่ากระทำผิดวินัย - ให้ยุติเรื่อง	-อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน -กลุ่มวินัย กองการเจ้าหน้าที่

ขั้นตอนการดำเนินการในการสืบสวนข้อเท็จจริง
กรณี พนักงานราชการทำการเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีเอกสารหลักฐาน ประกอบการเบิกจ่าย
จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

ขั้นตอนที่	รายละเอียดการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา ดำเนินการ
๑.	- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต มีการกล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าพนักงานราชการ ก. กระทำผิดวินัย (ตามข้อ ๕.๑)	- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต	๘ พ.ย. ๒๕๖๖ ถึง ๑๙ ก.พ. ๒๕๖๗
๒.	- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต รายงาน เป็นหนังสือให้อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป (ตามข้อ ๕.๑)	- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต	
๓.	- อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินพิจารณาแต่งตั้ง คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงว่ามีมูลว่ากระทำผิด วินัยหรือไม่อย่างไร (ตามข้อ ๕.๒)	- อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน - กลุ่มวินัย กองการเจ้าหน้าที่	
๔.	- คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ดำเนินการแสวงหาพยานหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณาว่าข้อกล่าวหา นั้นมีมูลว่ากระทำผิดวินัยหรือไม่อย่างไร และทำความเข้าใจเสนออธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน (ตามข้อ ๕.๓ ถึง ๕.๗)	- คณะกรรมการสืบสวน ข้อเท็จจริง	
๕.	- คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจเสนออธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน และอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินเห็นชอบตาม ความเห็นของคณะกรรมการสืบสวน ข้อเท็จจริงโดยสรุปว่า พนักงานราชการ ก. มีมูลกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และ ข้าราชการ ข. กับ ข้าราชการ ค. มีมูลกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ตามข้อ ๕.๘ ถึง ๕.๙) ๑. พนักงานราชการ ก. กระทำผิด วินัยอย่างร้ายแรง และเป็นความผิดปรากฏ ชัดแจ้ง ลงโทษไล่ออก (ตามข้อ ๕.๙.๑) ๒. ข้าราชการ ข. กับ ข้าราชการ ค. กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยต่อไป (ตามข้อ ๕.๙.๒)	- อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน - คณะกรรมการสืบสวน ข้อเท็จจริง - กลุ่มวินัย กองการเจ้าหน้าที่	

๖. ผลการดำเนินการ

ผลการดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง กรณีพนักงานราชการเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายจนทำให้เกิดความเสียหายต่อราชการ ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ที่ผ่านการตรวจสอบและพิจารณาของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

๖.๑ ผลการสืบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นโดยสรุป

ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเบิกจ่ายของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งต้องดำเนินการในระบบ GFMIS และ KTB Corporate Online โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

ผู้ปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยมีบุคคลดังต่อไปนี้ ๑. พนักงานราชการ ก. มีหน้าที่ปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ในการจัดทำรายการระบบจัดซื้อจัดจ้าง การขอเบิกเงินประเภทต่างๆ รายการขอจ่ายชำระหนี้ และรายการบันทึกบัญชีอื่นๆ โดยใช้อุปกรณ์นำส่ง Token key สำหรับผู้ปฏิบัติงาน (แผ่นป้ายสีขา) ๒. ข้าราชการ ข. มีหน้าที่ปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ในการอนุมัติรายการเพื่อรอส่งจ่าย ขั้นตอน ๑ ในระบบเบิกจ่าย โดยใช้อุปกรณ์นำส่ง Token key สำหรับผู้อนุมัติเพื่อรอส่งจ่าย (แผ่นป้ายสีฟ้า) ๓. ข้าราชการ ค. มีหน้าที่ปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ในการอนุมัติรายการส่งจ่าย ขั้นตอน ๒ ในระบบเบิกจ่าย โดยใช้อุปกรณ์นำส่ง Token key สำหรับผู้อนุมัติส่งจ่าย (แผ่นป้ายสีส้ม)

ในส่วนของระบบ KTB Corporate Online สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ได้มีคำสั่งมอบหมายผู้ปฏิบัติงาน และบันทึกข้อความสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต โดยผู้ปฏิบัติงานในระบบ KTB Corporate Online ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยระบุให้ ๑. พนักงานราชการ ก. ทำหน้าที่ Company User Maker (ด้านจ่าย) ๒. ข้าราชการ ค. ทำหน้าที่ Company User Authorizer อนุมัติการโอนเงิน

จากการสอบถ้อยคำพยานบุคคล ได้ให้ถ้อยคำไปในแนวทางเดียวกัน สรุปได้ว่า ขั้นตอนในการปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต เมื่อเอกสารใบสำคัญที่ผ่านการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่และผ่านการอนุมัติจากผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต เอกสารดังกล่าวจะส่งมาที่พนักงานราชการ ก. โดยพนักงานราชการ ก. จะแยกเรื่องตามประเภทงบประมาณ เพื่อบันทึกการขอเบิกเงินคงคลัง ขบ๐๒ - ขอเบิกเงินงบประมาณที่ไม่อ้างอิงใบสั่งซื้อฯ โดยเสนอผ่านข้าราชการ ข. เพื่อลงนามในเอกสาร พร้อมทั้งอนุมัติเพื่อเบิกเงินในระบบ GFMIS (อม.๐๑) และเสนอให้ข้าราชการ ค. อนุมัติลงนามในเอกสาร พร้อมทั้งอนุมัติจ่ายเงินในระบบ GFMIS (อม.๐๒) ซึ่งในขั้นตอนการจัดทำเอกสารการขอเบิกนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติการเบิกเงินเรียบร้อยแล้ว พนักงานราชการ ก. จะบันทึกข้อมูลในสมุดทะเบียนคุมฎีกาว่า ขอเบิกค่าใช้จ่ายรายการและจำนวนใดบ้าง โดยจะปรากฏวันเดือนปี ที่เอกสาร (เลขที่ขอเบิกจะเริ่มและเรียงลำดับตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ) หมวดรายจ่าย รายการ เงินเบิก เงินหัก ณ ที่จ่าย เงินจ่ายสุทธิ คงเหลือ วันครบกำหนดส่งคืนคลัง งบเดือน และหมายเหตุ

ต่อมาเมื่อมีการอนุมัติจ่ายเงินในระบบ GFMIS แล้ว เงินจะโอนเข้าบัญชีของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต พนักงานราชการ ก. จะตรวจสอบยอดเงินโอนกับเอกสารขอเบิกเพื่อทำหลักฐานการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของข้าราชการและลูกจ้างผู้มีสิทธิรับเงิน และจัดทำรายละเอียดการโอนเงิน (KTB iPay Report) เพื่ออัปโหลดข้อมูลในระบบ KTB Corporate Online ในฐานะ Company User Maker ด้านจ่าย และจัดส่งเอกสารหลักฐานเสนอให้ข้าราชการ ข. ตรวจสอบและเสนอให้ข้าราชการ ค. ลงนามในเอกสารหลักฐานการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของข้าราชการและลูกจ้างผู้มีสิทธิรับเงิน และดำเนินการอนุมัติการโอนเงินในฐานะ Company User Authorizer ในระบบ KTB Corporate Online ต่อไป แต่ข้อเท็จจริง

ความปรากฏว่า ข้าราชการ ค. ได้อยอมรับว่าตั้งแต่มาดำรงตำแหน่ง เนื่องจากมีภาระงานจำนวนมาก จะต้องไปราชการบ่อยครั้ง และเพื่อให้การดำเนินการเบิกจ่ายเงินของหน่วยงานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว จึงมอบรหัส และอุปกรณ์ Token key การปฏิบัติงานในระบบ GFMS ของตน และรหัสการปฏิบัติงานในระบบ KTB Corporate Online ของตน ให้แก่ข้าราชการ ข. ให้เป็นผู้ดำเนินการอนุมัติจ่ายเงินในระบบ GFMS (อม.๐๒) และให้เป็นผู้ดำเนินการอนุมัติโอนเงินในฐานะ Company User Authorizer ในระบบ KTB Corporate online แทน ซึ่งข้าราชการ ข. ดำเนินการแทนมาโดยตลอด แต่จะไปมอบให้ผู้ใดหรือไม่ ข้าราชการ ค. ไม่ทราบ ในส่วนของข้าราชการ ข. ได้อยอมรับว่า ได้ปฏิบัติหน้าที่แทนข้าราชการ ค. มาโดยตลอด กระทั่งช่วงต้นปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ เนื่องจากใกล้เกษียณอายุราชการ มีภารกิจจำนวนมาก และต้องสอนงานแก่เจ้าหน้าที่ผู้ได้บังคับบัญชา จึงได้มอบรหัสและอุปกรณ์ Token key การปฏิบัติงานในระบบ GFMS อนุมัติเบิกเงินในระบบ GFMS (อม.๐๑) ของตน และรหัสและอุปกรณ์ Token key การปฏิบัติงานในระบบ GFMS อนุมัติจ่ายเงินในระบบ GFMS (อม.๐๒) ของข้าราชการ ค. ให้แก่พนักงานราชการ ก. ให้เป็นผู้ดำเนินการอนุมัติเบิกเงินในระบบ GFMS (อม.๐๑) และอนุมัติจ่ายเงินในระบบ GFMS (อม.๐๒) รวมทั้งให้เป็นผู้ดำเนินการอนุมัติโอนเงินในฐานะ Company User Authorizer ในระบบ KTB Corporate Online แทน ทั้งนี้ ข้าราชการ ข. ได้แจ้งให้ข้าราชการ ค. ทราบ แต่ข้าราชการ ค. ก็ไม่ได้ทักท้วงแต่อย่างใด ดังนั้น พนักงานราชการ ก. จึงเป็นผู้ดำเนินการในระบบ GFMS และ ระบบ KTB Corporate Online ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ทั้งหมดได้เพียงผู้เดียว พนักงานราชการ ก. ได้อยอมรับว่า ตนทำการขอเบิก โดยไม่มีเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเพียงผู้เดียวโดยไม่มีผู้ใดรู้ เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในระบบ GFMS ได้ใช้รหัส และอุปกรณ์ Token key ของตนเอง ของข้าราชการ ข. และของข้าราชการ ค. ทำการขอเบิกและอนุมัติส่งจ่าย โดยแบ่งตามบัญชีแยกประเภทซึ่งมี ๕ ประเภท ประกอบด้วย บัญชีแยกประเภท ๕๑๐๑๐๓๐๑๐๑ บัญชีเงินช่วยการศึกษาบุตร บัญชีแยกประเภท ๕๑๐๑๐๓๐๒๐๕ บัญชีเงินช่วยค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยนอก - รพ.รัฐ สำหรับผู้มีสิทธิตามกฎหมาย ยกเว้นผู้รับเบี้ยหวัด/บำนาญ บัญชีแยกประเภท ๕๑๐๑๐๔๐๒๐๒ บัญชีเงินช่วยการศึกษาบุตรของข้าราชการบำนาญ บัญชีแยกประเภท ๕๑๐๑๐๔๐๒๐๔ บัญชีเงินช่วยค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยนอก - รพ.รัฐ สำหรับผู้รับเบี้ยหวัด/บำนาญ ตามกฎหมาย และบัญชีแยกประเภท ๕๑๐๑๐๓๐๒๐๘ บัญชีเงินช่วยค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยใน - รพ.เอกชน สำหรับผู้มีสิทธิตามกฎหมาย ยกเว้นผู้รับเบี้ยหวัด/บำนาญ ซึ่งทำการขอเบิกในระบบ GFMS โดยไม่มีเอกสารประกอบการเบิกจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมจำนวน ๕๑ รายการ เป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๒๗๐,๓๐๔.๕๓ บาท

และกรมบัญชีกลางได้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ธนาคารกรุงไทย (เงินในงบประมาณ) ประกอบกับคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ประสานขอข้อมูลจาก บมจ.ธนาคารกรุงไทยเพื่อตรวจสอบรายการ Payment Detail Transaction Report บัญชีเงินฝากของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า พนักงานราชการ ก. ได้อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่ในระบบ KTB Corporate Online ในฐานะ Company User Maker (ด้านจ่าย) ทำการบันทึกรายการขอโอนเงินในระบบและใช้รหัสของข้าราชการ ค. ในฐานะ Company User Authorizer อนุมัติโอนเงินไปยังบัญชีธนาคารต่างๆ จำนวน ๓ บัญชี อันเป็นชื่อของตนเอง ๒ บัญชี โดยโอนเข้าบัญชีที่ ๑ จำนวน ๔ ครั้ง โอนเข้าบัญชีที่ ๒ จำนวน ๑๘ ครั้ง และโอนเข้าบัญชีบุคคลภายนอกจำนวน ๓ ครั้ง ซึ่งรวมการโอนเงินจากการทำรายการขอเบิกโดยไม่มีเอกสารประกอบการเบิกจ่าย จำนวน ๒๕ ครั้ง เป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๒๗๐,๓๐๔.๕๓ บาท

ต่อมาพนักงานราชการ ก. ได้รับสารภาพกับข้าราชการ ข. ว่าได้กระทำความผิดดังกล่าว โดยดำเนินการเบิกจ่ายเงินไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายหลายรายการซึ่งดำเนินการแต่เพียงผู้เดียว ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้าราชการ ข. จึงทำบันทึกรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึงอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป เมื่อความดังกล่าวเกิดขึ้นข้าราชการ ข. และข้าราชการ ค. มีการเร่งรัดให้พนักงานราชการ ก. ชดใช้เงินคืนมาโดยตลอด ประกอบกับพนักงานราชการ ก. ได้มีการชดใช้เงินแก่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต

๖.๒ ความเห็นของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

ประเด็นที่ ๑ พนักงานราชการ ก. สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ได้ทำการเบิกจ่ายเงิน โดยไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายจำนวนหลายรายการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้ทางราชการ ได้รับความเสียหาย หรือไม่ อย่างไร

พิจารณาแล้วเห็นว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ พนักงานราชการ ก. ได้ทำการเบิกจ่ายเงิน โดยไม่มีเอกสารประกอบการเบิกจ่าย โดยได้ทำการเบิกจ่ายจากเงินสวัสดิการข้าราชการอันเป็นงบกลาง โดยใช้โอกาสที่ตนมีหน้าที่ปฏิบัติงานในระบบ GFMS ในการจัดทำบันทึกรายการขอเบิกในระบบ GFMS และได้ใช้รหัสและอุปกรณ์ Token key ของข้าราชการ ข. ในการอนุมัติเบิกเงินในระบบ GFMS โดยใช้อุปกรณ์ Token key สำหรับผู้อนุมัติเบิกเงินในระบบ GFMS (อม.๐๑) และได้ใช้รหัสและอุปกรณ์ Token key ของข้าราชการ ค. ในการอนุมัติจ่ายเงินในระบบ GFMS (อม.๐๒) เมื่อเงินที่ทำรายการขอเบิกโอนเข้าบัญชี ธนาคารกรุงไทยของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ซึ่งเป็นบัญชีเงินในงบประมาณ พนักงานราชการ ก. จึงอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่ปฏิบัติงานในระบบ KTB Corporate Online ในฐานะ Company User Maker (ด้านจ่าย) ทำรายการขอโอนเงินเพื่อเสนอให้ Company User Authorizer อนุมัติโอนเงิน แต่ได้อาศัยโอกาสที่ข้าราชการ ข. มอบรหัส Company User Authorizer ของข้าราชการ ค. ทำการอนุมัติโอนเงินด้วยตนเอง โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ใดทราบ ซึ่งข้าราชการ ก. ยอมรับว่าได้กระทำความผิดดังกล่าวเรื่อยมาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยทำการบันทึกรายการขอเบิกเงินและอนุมัติส่งจ่ายในระบบ GFMS โดยมีขอบดังกล่าว และเมื่อกรมบัญชีกลางได้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ธนาคารกรุงไทย (เงินในงบประมาณ) จำนวน ๕๑ รายการ พนักงานราชการ ก. ได้อนุมัติโอนเงินไปยังบัญชีธนาคารต่าง ๆ จำนวน ๓ บัญชี ซึ่งรวมการโอนเงินจากการทำรายการขอเบิกโดยไม่มีเอกสารประกอบการเบิกจ่าย จำนวน ๒๕ ครั้ง จำนวนเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๒๗๐,๓๐๔.๕๓ บาท และได้นำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เมื่อพิจารณา รายการเดินบัญชี ธนาคารกรุงไทย ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ประกอบกับรายการ Payment Detail Transaction Report บัญชีธนาคารดังกล่าวของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขตแล้ว เงินที่ทำการขอเบิก โดยไม่มีเอกสารประกอบการเบิกจ่าย จำนวน ๕๑ รายการข้างต้น เป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๒๗๐,๓๐๔.๕๓ บาท ได้มีการโอนไปยังบัญชีธนาคารต่าง ๆ จำนวน ๓ บัญชี รวม ๒๕ ครั้ง ได้แก่ โอนเงินไปยัง พนักงานราชการ ก. รวมจำนวน ๒๒ ครั้ง รวมเป็นเงิน ๑,๑๕๘,๔๖๔.๕๓ บาท โดยโอนเงินไปยังบัญชีธนาคารกรุงไทย บัญชีเลขที่ ๑ จำนวน ๕ ครั้ง และบัญชีธนาคารกรุงไทย บัญชี ๒ จำนวน ๑๗ ครั้ง และได้โอนเงินไปยังบุคคลภายนอก บัญชีธนาคารกรุงไทย จำนวน ๓ ครั้ง รวมเป็นเงิน ๑๑๑,๘๔๐ บาท ข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงปรากฏหลักฐาน อันควรเชื่อได้ว่าพนักงานราชการ ก. ได้ทำการรายการขอเบิกจ่ายเงินหลายรายการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง

ประเด็นที่ ๒ การกระทำของพนักงานราชการ ก. สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต เป็นกรณีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยหรือไม่อย่างไร และควรดำเนินการต่อไปอย่างไร

พิจารณาแล้วเห็นว่า จากข้อเท็จจริงเบื้องต้น การกระทำของพนักงานราชการ ก. ได้ใช้โอกาส ที่ตนมีหน้าที่ปฏิบัติงานในระบบ GFMS ในการจัดทำรายการขอเบิกเงินประเภทต่าง ๆ โดยไม่มีเอกสาร ประกอบการเบิกจ่าย โดยใช้อุปกรณ์ Token key สำหรับผู้ปฏิบัติงาน และได้ใช้รหัสและอุปกรณ์ Token key ของข้าราชการ ข. ในการอนุมัติเบิกเงินในระบบ GFMS (อม.๐๑) และได้ใช้รหัสและอุปกรณ์ Token key ของข้าราชการ ค. ในการอนุมัติจ่ายเงินในระบบ GFMS (อม.๐๒) เมื่อเงินที่ทำรายการขอเบิกโอนเข้าบัญชี ธนาคารกรุงไทย ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ซึ่งเป็นบัญชีเงินในงบประมาณ พนักงานราชการ ก. จึงอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่ปฏิบัติงานในระบบ KTB Corporate Online ในฐานะ Company User Maker (ด้านจ่าย) ทำรายการขอโอนเงินเพื่อเสนอให้ Company User Authorizer อนุมัติโอนเงิน แต่ได้อาศัยโอกาส ที่ข้าราชการ ข. มอบรหัส Company User Authorizer ของข้าราชการ ค. ทำการอนุมัติโอนเงินด้วยตนเอง โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ใดทราบ และนำเงินเข้าบัญชีตนเอง และบุคคลภายนอกโดยไม่มีสิทธิได้รับเงินจำนวนดังกล่าว จึงเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการกระทำทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง การกระทำของพนักงานราชการ ก. จึงเป็นการแสวงหา ประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต อันเป็นการกระทำทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กรณีจึงมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๒๔ (๑) และ (๘) ของระเบียบสำนัก ก.น.ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ต้องดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงต่อไป

อนึ่ง การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงดังกล่าว เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗ พนักงาน ราชการ ก. ได้ให้ถ้อยคำเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน ได้แต่งตั้ง คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๒๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย พนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบข้อ ๔ ของประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้มีหน้าที่สืบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว โดยพนักงานราชการ ก. ได้ให้ถ้อยคำยอมรับสรุปว่า ได้ทำการขอเบิกและอนุมัติตั้งจ่ายในระบบ GFMS และทำการขออนุมัติโอนเงินและอนุมัติการโอนเงินในระบบ KTB Corporate Online รวมทั้งนำเงินไปใช้ ประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำนวน ๑,๒๗๐,๓๐๔.๕๓ บาท ประกอบกับได้มีบันทึกข้อความ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๗ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต แจ้งการรับสารภาพในการกระทำผิดและยินดีชดเชยค่าเสียหายทั้งหมดเต็มจำนวน โดยจะทยอยชำระคืน ให้กับทางราชการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ซึ่งในคราวแรกนี้ได้ชำระเงินคืนให้กับสำนักงาน พัฒนาที่ดินเขตแล้ว จำนวน ๘๐๐,๐๐๐ บาท พฤติการณ์ดังกล่าวจึงเป็นการให้ถ้อยคำรับสารภาพ และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา และต่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่สืบสวนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับ ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ นี้แล้ว อีกทั้ง ข้อ ๑๖ ของประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการดังกล่าวกำหนด ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนราชการนั้น มาใช้บังคับ โดยอนุโลมกับการสอบสวนทางวินัยพนักงานราชการ พฤติการณ์ดังกล่าวจึงเข้าลักษณะเป็นกรณีความผิด ที่ปรากฏชัดแจ้ง ตามมาตรา ๙๕ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบ ข้อ ๖๕ (๓) กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ นี้ด้วยแล้ว

กรณีนี้จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้ เมื่อพนักงานราชการ กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งซึ่งไม่ต้องสอบสวนก็ได้ พนักงานราชการ ก. ย่อมต้องได้รับโทษทางวินัยตามความร้ายแรงแห่งกรณี เมื่อกรณีดังกล่าวเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยข้อ ๒๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับ ข้อ ๘ (๓) ของประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้ส่งลงโทษไล่ออกในกรณีที่เห็นว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ดังนั้น จึงเห็นควรสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ แม้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าพนักงานราชการ ก. ได้ชำระเงินที่กระทำการทุจริตคืนให้กับสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ก็ไม่อาจนำเหตุดังกล่าวมาลดหย่อนโทษลงได้ ซึ่งดุลพินิจกำหนดโทษดังกล่าวสอดคล้องกับแนวปฏิบัติหรือแนวนโยบายตามมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว.๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ที่ระบุให้ลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ โดยลงโทษไล่ออกจากราชการ การนำเงินทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษ ดังนั้น การกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งของพนักงานราชการ ก. จึงเห็นควรสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ

ประเด็นที่ ๓ การกระทำของพนักงานราชการ ก. สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต เป็นเหตุให้บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยหรือไม่อย่างไร

พิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานในระบบ GFMS ได้แก่ ข้าราชการ ข. ผู้มีหน้าที่อนุมัติเบิกเงิน (อม.๐๑) โดยรับผิดชอบรหัสและอุปกรณ์ Token key และข้าราชการ ค. ผู้มีหน้าที่อนุมัติจ่ายเงิน (อม.๐๒) โดยรับผิดชอบรหัสและอุปกรณ์ Token key รวมทั้งข้าราชการ ค. ยังมีหน้าที่ปฏิบัติงานในระบบ KTB Corporate Online อนุมัติโอนเงินในฐานะ Company User Authorizer การกระทำของบุคคลทั้งสองเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมีข้อบกพร่องโดยการมอบรหัสและอุปกรณ์ของระบบ GFMS ในการปฏิบัติงานอนุมัติเบิกเงิน (อม.๐๑) และอนุมัติส่งจ่าย (อม.๐๒) รวมทั้งรหัสของระบบ KTB Corporate Online ในการอนุมัติโอนเงินให้แก่พนักงานราชการ ก. ซึ่งมีได้มีหน้าที่ปฏิบัติงานแทนตนจนเป็นเหตุให้พนักงานราชการ ก. อาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่ปฏิบัติงานในระบบ GFMS และระบบ KTB Corporate Online ประกอบกับได้รับรหัสและอุปกรณ์ของบุคคลทั้งสอง จึงทำให้สามารถทำรายการขอเบิกเงินของทางราชการจากงบกลางโดยไม่มีเอกสารประกอบการเบิกจ่าย และอนุมัติจ่ายเงินในระบบ GFMS และอนุมัติการโอนเงินในระบบ KTB Corporate Online ได้ทั้งหมดเพียงผู้เดียวโดยไม่มีผู้ใดทราบได้ แต่หลักฐานเบื้องต้นยังไม่ปรากฏเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลทั้งสองมีพฤติการณ์ร่วมกระทำความผิดกับพนักงานราชการ ก. ซึ่งเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

การกระทำของข้าราชการ ข. และข้าราชการ ค. จึงเป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๕๒ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว๘๘ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๙ หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว๘๘๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๒/ว๑๐๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๙ หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๒/ว๑๔๐ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ และหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว ๕๔๐ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ซึ่งระบุให้ผู้มีหน้าที่ในระบบการเบิกจ่ายเงินต้องดำเนินการด้วยตนเอง หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้กำหนดตัวบุคคล ผู้ที่ได้รับมอบหมายไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบรัดกุมและให้คำนึงถึงหลักการของการควบคุมและตรวจสอบ โดยมีให้มีการมอบหมายให้บุคคลเพียงคนเดียวทราบรหัสผ่านและสามารถดำเนินการได้เองทุกขั้นตอน โดยรหัสผู้ใช้และรหัสผ่านต้องเป็นความลับเฉพาะบุคคลการกระทำของข้าราชการ ข.

และข้าราชการ ค. เป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ จนทำให้ราชการได้รับความเสียหาย แม้บุคคลทั้งสองจะอ้างว่ามีการกำกับการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และให้มีการทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณเป็นประจำทุกสัปดาห์ก็ไม่อาจพ้นความรับผิดชอบได้ แต่เมื่อทราบ เรื่องดังกล่าวบุคคลทั้งสองพยายามติดตามให้พนักงานราชการ ก. ชดใช้เงินที่นำไปโดยมิชอบคืนแก่สำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต ซึ่งปัจจุบันนางสาว ก. ได้นำเงินมาชำระคืนแก่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต เป็นจำนวน ๘๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นผลให้สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ได้รับการชดใช้ความเสียหายบางส่วนแล้ว ประกอบกับไม่พบพฤติการณ์ว่าบุคคลทั้งสองกระทำการทุจริตร่วมกับพนักงานราชการ ก. ด้วยเหตุดังกล่าว พิจารณาแล้วกรณีจึงมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการ ข. และข้าราชการ ค. กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงเห็นควรดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ต่อไป

๗. สรุปและข้อเสนอแนะ

๗.๑ สรุปกรณีนี้เป็นการกล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่าพนักงานราชการผู้ใดกระทำความผิดวินัย และอธิบดี กรมพัฒนาที่ดินซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานในเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้ใดกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ตามอำนาจหน้าที่ เมื่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงดำเนินการแล้วเสร็จได้เสนอรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริง ต่ออธิบดีกรมพัฒนาที่ดินเพื่อพิจารณาต่อไป ซึ่งกรณีนี้ พบว่ามีมูลควรกล่าวหาเจ้าหน้าที่กระทำความผิดวินัย โดยแยกกรณีดังต่อไปนี้

๑. พนักงานราชการ ก. มีมูลกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำการทุจริตก่อให้เกิดความเสียหาย กับราชการอย่างร้ายแรง

๒. ข้าราชการ ข. และข้าราชการ ค. มีมูลกล่าวหาว่าเป็นผู้ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ จนทำให้ราชการได้รับความเสียหาย

มีประเด็นที่น่าสนใจ กล่าวคือ พนักงานราชการ ก. ได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อคณะกรรมการ สืบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงาน ราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ นี้แล้ว

แต่ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงาน ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ กรณีความผิดปรากฏชัดแจ้งเอาไว้ ทั้งนี้ ข้อ ๑๖ ของประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการดังกล่าวกำหนดให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนราชการนั้น มาใช้บังคับโดยอนุโลมกับการสอบสวนทางวินัย พนักงานราชการ ซึ่งมาตรา ๙๕ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบข้อ ๖๕ (๓) กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ กล่าวคือ กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพ เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ หรือมีหนังสือรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ดังนั้น จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้ กรมพัฒนาที่ดินจึงมีคำสั่งลงโทษไล่ออก พนักงานราชการ ก. ตามกรณีแห่งความผิดที่เกิดขึ้น โดยไม่ทำการสอบสวนทางวินัย

ส่วนกรณีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดของพนักงานราชการ ก. กล่าวคือ ข้าราชการ ข. และข้าราชการ ค. มีมูลกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต้องดำเนินการสอบสวนทางวินัย ต่อไป

๗.๒ ข้อเสนอแนะ

๗.๒.๑ การดำเนินการทางวินัยในหน่วยงานราชการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่มีความซับซ้อน ควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เฉพาะด้านเป็นหนึ่งในคณะกรรมการเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินงานเฉพาะด้าน ซึ่งจะทำให้การดำเนินการสืบสวนสอบสวนทางวินัยเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นธรรม

๗.๒.๒ ควรมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยให้แก่เจ้าหน้าที่ในกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย รวมถึงมีการยกกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตระหนักถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นหากกระทำผิดวินัย

๗.๒.๒ ควรมีการปรับปรุงและเสริมสร้างมาตรการการควบคุมภายในสำหรับการใช้งานในระบบ GFMS และ KTB Corporate Online โดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานในฐานะต่าง ๆ ของระบบฯ เพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต นอกจากนี้ ควรพิจารณาการใช้งานระบบการตรวจสอบที่มีความละเอียดมากขึ้น เช่น การบันทึกการเข้าใช้งาน การแจ้งเตือนกรณีที่มีการเข้าใช้งานผิดปกติ หรือการกำหนดการตรวจสอบทุกครั้งที่มีการเบิกจ่ายเงินในระบบราชการ

๗.๒.๓ ควรมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน รวมถึงการปฏิบัติงานจริงในการใช้ระบบ GFMS และ KTB Corporate Online โดยเน้นย้ำการรักษารหัสต่าง ๆ ในการใช้งานในระบบฯ รวมถึงการจัดทำคู่มือการใช้งานระบบฯ และมีมาตรการแจ้งเตือนเมื่อมีการเข้าถึงระบบจากอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการในการตรวจสอบว่ามีการเบิกจ่ายเงินของราชการให้ผู้มีหน้าที่ทำการตรวจสอบได้ทราบอย่างชัดเจน รวมถึงยกกรณีตัวอย่างว่าถ้าไม่ดำเนินการด้วยตนเอง หรือตรวจสอบอย่างรอบคอบ ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงผลที่ตามมา เช่น การถูกลงโทษทางวินัย เป็นต้น

๗.๒.๔ การปรับปรุงการตรวจสอบการใช้งานและการเบิกจ่ายเงิน ควรมีการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินอย่างละเอียดในทุกขั้นตอน และกำหนดมาตรการการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำในอนาคต

๗.๒.๕ ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในช่องทางต่าง ๆ ของหน่วยงาน ภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะไม่ให้กระทบสิทธิส่วนบุคคล ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ตระหนักถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น และเป็นการสร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

๘. ประโยชน์ที่ได้รับ

๘.๑ ผลงานในเรื่องนี้เกี่ยวกับการสืบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งแสดงถึงวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย และการลงโทษผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม และเป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความยุติธรรมและความเชื่อมั่นในระบบกฎหมายและหน่วยงานราชการ

๘.๒ ผลงานในเรื่องนี้เกี่ยวกับการสืบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งช่วยในการค้นพบจุดอ่อนในระบบและกระบวนการทำงานของหน่วยงานที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งสามารถนำข้อมูลและข้อเสนอแนะที่ได้จากการสืบสวนนำไปปรับปรุงนโยบายและขั้นตอนต่าง ๆ รวมถึงการควบคุมภายในเพื่อป้องกันการทุจริตในอนาคต

๘.๓ การดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงและการเผยแพร่ข้อมูล ช่วยให้สังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นว่า หน่วยงานมีความพยายามในการจัดการกับปัญหา ซึ่งช่วยฟื้นฟูชื่อเสียงขององค์กรหรือหน่วยงานราชการ

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นายสมุท แมนสมุท)

ผู้เสนอผลงาน

วันที่..... ๑๒ มี.ค. ๒๕๖๘

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความ
จริงทุกประการ

ลงชื่อ.....พรวิภา เอนกสัมพันธ์.....
(นางสาวพรวิภา เอนกสัมพันธ์)
ผู้ร่วมดำเนินการ
วันที่.....๑๐ ม.ค. ๒๕๖๘.....

ลงชื่อ.....[Signature].....
(นายภาณุภูมิ รัตนไสววงศ์)
ผู้ร่วมดำเนินการ
วันที่.....๑๐ ม.ค. ๒๕๖๘.....

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....[Signature].....
(นายบัญญัติ ทำของดี)
ผู้อำนวยการกลุ่มวินัย
วันที่.....๑๐ ม.ค. ๒๕๖๘.....
(ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ)

ลงชื่อ.....[Signature].....
(นางกิตติยา มงคลเกตุ)
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
วันที่.....๑๓ / ม.ค. / ๒๕๖๘.....

ข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ของนายสมุทรมั่นสมุทรม
เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนิติกรชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๘๒
กลุ่มวินัย กองการเจ้าหน้าที่

๑. เรื่อง คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ กรมพัฒนาที่ดิน

๒. หลักการและเหตุผล

การดำเนินการทางวินัยของพนักงานราชการถือเป็นเรื่องสำคัญที่ช่วยรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานของพนักงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใส โดยพนักงานราชการมีบทบาทสำคัญในการให้บริการประชาชนและการปฏิบัติตามกฎหมาย รวมถึงระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของหน่วยงานราชการ ซึ่งการรักษาวินัยจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้กับหน่วยงานและเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนที่ได้รับบริการ หากมีการละเมิดหรือฝ่าฝืนระเบียบวินัย ไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงานเท่านั้น แต่ยังอาจส่งผลเสียต่อความโปร่งใสและความเป็นธรรมในการดำเนินงาน ดังนั้น การดำเนินการทางวินัยจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการควบคุมและตรวจสอบพฤติกรรมของพนักงานราชการ โดยไม่เพียงแต่ช่วยให้การทำงานของพนักงานราชการเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด แต่ยังช่วยเสริมสร้างคุณธรรมในองค์กร ซึ่งจะส่งผลให้หน่วยงานราชการสามารถพัฒนาและยกระดับคุณภาพการให้บริการได้อย่างยั่งยืน

ประกอบกับกรมพัฒนาที่ดินยังไม่มีการจัดทำคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยของพนักงานราชการ กรมพัฒนาที่ดิน อย่างเป็นทางการจึงเห็นควรให้มีการจัดทำคู่มือดังกล่าวเพื่อให้มีแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินการทางวินัย รวมถึงการยกกรณีตัวอย่างที่เคยเกิดขึ้น และข้อสังเกตต่าง ๆ ด้านกฎหมาย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๓.๑ บทวิเคราะห์

พนักงานราชการ หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างโดยได้รับค่าตอบแทนจากงบประมาณของส่วนราชการ เพื่อเป็นพนักงานของรัฐในการปฏิบัติงานให้กับส่วนราชการนั้น ซึ่งพนักงานราชการในสังกัดของกรมพัฒนาที่ดินเป็นพนักงานราชการประเภทพนักงานราชการทั่วไป ซึ่งหมายถึงพนักงานราชการซึ่งปฏิบัติงานในลักษณะเป็นงานประจำทั่วไปของส่วนราชการ ได้แก่ กลุ่มงานงานบริการ กลุ่มงานเทคนิค กลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ และกลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ

ดังนั้น พนักงานราชการจึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ตามที่ส่วนราชการกำหนด และตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง และมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ หากมีกรณีที่พนักงานราชการถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ส่วนราชการต้องดำเนินการตามกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยซึ่งมีกฎหมายเกี่ยวข้องหลายฉบับ กล่าวคือ ๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ๒. ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ และ ๓. ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ อีกทั้ง ยังนำการดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ของข้าราชการพลเรือนมาใช้โดยอนุโลมในบางเรื่อง

๓.๒ แนวความคิด

เนื่องจากกรมพัฒนาที่ดินยังไม่มีการจัดทำคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยของพนักงานราชการอย่างเป็นทางการ การจัดทำคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ กรมพัฒนาที่ดินจึงเป็นการวางกรอบการทำงานที่ชัดเจนเพื่อให้การปฏิบัติภารกิจภายในกรมพัฒนาที่ดินเป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่มีความซับซ้อนและเกี่ยวเนื่องกัน โดยคู่มือดังกล่าวจะช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของพนักงานราชการ กรมพัฒนาที่ดิน สามารถทำได้อย่างเป็นระบบ และเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้ ซึ่งจะช่วยทำให้ทุกฝ่ายเข้าใจถึงกระบวนการ และลดการตีความกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับที่อาจเกิดขึ้น อีกทั้งจะทำให้การตัดสินใจต่างๆ ถูกต้องและเป็นธรรมมากขึ้น ดังนั้นการจัดทำคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ กรมพัฒนาที่ดิน เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการสร้างกรอบการทำงานที่ชัดเจนและโปร่งใส ให้สามารถปฏิบัติ กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับได้อย่างถูกต้อง คู่มือดังกล่าวไม่เพียงแต่เป็นเอกสารสำหรับการดำเนินการทางวินัยของพนักงานราชการ แต่ยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและการตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการกระทำผิดวินัยอีกด้วย

ดังนั้น คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ กรมพัฒนาที่ดิน จะเป็นประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติงานด้านวินัย ซึ่งทำให้เข้าใจถึงกระบวนการดำเนินการทางวินัย ลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นและสร้างความเป็นธรรมในหน่วยงาน ซึ่งจะส่งผลให้หน่วยงานราชการสามารถพัฒนาและยกระดับคุณภาพการให้บริการได้อย่างยั่งยืน

คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ กรมพัฒนาที่ดิน ดังกล่าว จะระบุขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยอย่างชัดเจน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการลงโทษทางวินัย รวมถึงการโต้แย้งคำสั่งลงโทษทางวินัยไว้ในคู่มือ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง ขั้นตอนเหล่านี้ควรครอบคลุมกระบวนการทั้งหมดเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ ซึ่งในคู่มือจะมีเนื้อหาหลักๆ โดยสรุปดังต่อไปนี้

๑. ปกคู่มือ

๒. คำนำ

๓. สารบัญ

๔. บทที่ ๑ บททั่วไป

(ความหมาย บทนิยามต่าง ๆ เป็นต้น)

๕. บทที่ ๒ การดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ

- กรณีมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัย
- การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น
- การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
- การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
- กรณีความผิดปรากฏชัดแจ้ง
- การอุทธรณ์

๖. บทที่ ๓ ตัวอย่างพฤติการณ์ที่เป็นความผิดวินัยและบทลงโทษ

(โดยจะนำตัวอย่างพฤติการณ์ที่เป็นความผิดทางวินัย)

๖. ภาคผนวก

- กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย

๗. บรรณานุกรม

๘. ผู้จัดทำ

๓.๓ ข้อเสนอ

ข้อเสนอในการจัดทำคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ กรมพัฒนาที่ดิน ดังต่อไปนี้

๓.๓.๑ เพื่อเป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในหน่วยงาน

๓.๓.๒ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ ให้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน หรือผู้ที่มีความสนใจในเรื่องดังกล่าว

๓.๓.๓ เพื่อเป็นเครื่องมือที่ทำให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานตระหนักรู้ถึงการได้รับผลกระทบเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย หรือถูกลงโทษหากกระทำผิดวินัย

๓.๓.๔ เพื่อเป็นเครื่องมือที่เสริมสร้างความเป็นธรรมให้แก่ทุกฝ่าย ไม่ว่ากรณีที่เป็นผู้ถูกผลกระทบจากผู้กระทำผิดวินัย หรือผู้ที่มีผลกระทบจากคำสั่งลงโทษทางวินัย รวมถึงเป็นเครื่องมือพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของเจ้าหน้าที่ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย เป็นต้น ซึ่งทำให้เข้าใจกระบวนการทางวินัยมากขึ้นและลดความกังวลที่มากเกินไป

๓.๔ ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้น

ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ กรมพัฒนาที่ดิน ดังต่อไปนี้

๓.๔.๑ ข้อจำกัดด้านเวลาและทรัพยากร

การจัดทำคู่มือการดำเนินการทางวินัยต้องการเวลาในการรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ระเบียบข้อบังคับที่มีอยู่ รวมถึงการศึกษาข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด นอกจากนี้ ยังต้องใช้ทรัพยากรในการพัฒนาและออกแบบคู่มือให้ครอบคลุมทุกกรณี ซึ่งอาจเป็นภาระที่หนักสำหรับหน่วยงานที่มีจำนวนเจ้าหน้าที่จำกัด

แนวทางแก้ไขข้อจำกัดด้านเวลาและทรัพยากร ดังต่อไปนี้

๑. แบ่งขั้นตอนการดำเนินการให้เป็นระยะ (Phased Approach) โดยการกำหนดเป้าหมายในแต่ละระยะ ให้ชัดเจนและสามารถประเมินผลได้ เช่น การรวบรวมข้อมูลที่สำคัญที่สุดในระยะเริ่มต้น และการทบทวนและปรับปรุงในระยะถัดไป เป็นต้น

๒. การใช้เทคโนโลยีช่วยในการรวบรวมข้อมูล โดยใช้แหล่งข้อมูลออนไลน์ที่มีอยู่ เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงานรัฐบาลที่มีความเกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว และฐานข้อมูลกฎหมายออนไลน์ เป็นต้น

๓. การสร้างทีมงาน ซึ่งการทำงานร่วมกับผู้ที่มีความรู้เฉพาะ เช่น การทำงานร่วมกันในกลุ่มวินัย หรือหน่วยงานที่มีประสบการณ์ในการจัดทำคู่มือเพื่อช่วยในการพัฒนา และตรวจสอบเนื้อหาของคู่มือ

๔. การจัดลำดับความสำคัญ (Prioritization) การจัดทำคู่มือในลำดับที่สำคัญที่สุดก่อน ควรเริ่มจากการรวบรวมข้อมูลและพัฒนาคู่มือในประเด็นที่สำคัญที่สุดก่อน และเมื่อเสร็จสิ้นแล้วจึงขยายไปยังกรณีหรือรายละเอียดที่น้อยกว่า เป็นต้น

๕. การทำงานเป็นทีมและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น การประชุมเพื่อติดตามความคืบหน้าของการจัดทำคู่มือ และการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นทันที และการใช้เครื่องมือในการจัดการโปรเจกต์ เช่น Microsoft Teams, Google Workspace เป็นต้น เพื่อการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔.๒ ความซับซ้อนของระเบียบและกฎหมาย

การดำเนินการทางวินัยในหน่วยงานราชการมักเกี่ยวข้องกับข้อกำหนดและระเบียบข้อบังคับที่มีความซับซ้อน การจัดทำคู่มือให้เข้าใจง่ายและครอบคลุมทุกกรณีอาจเป็นเรื่องท้าทาย เนื่องจากต้องอ้างอิงถึงกฎหมายหลายฉบับและระเบียบที่มีรายละเอียดจำนวนมาก ซึ่งอาจทำให้การจัดทำคู่มือมีความยากลำบากในการจัดระเบียบเนื้อหาให้สมบูรณ์และตรงประเด็น

แนวทางแก้ไขความซับซ้อนของระเบียบและกฎหมาย ดังต่อไปนี้

๑. การวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ระเบียบกฎหมาย โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อแยกข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องออกมาในแต่ละหมวดหมู่

๒. การใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและไม่ซับซ้อน สำหรับผู้ที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย โดยการใช้คำอธิบายเพิ่มเติม หรือคำอธิบายที่เป็นภาษาง่ายๆ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจน

๓. การใช้ตัวอย่างหรือกรณีศึกษา การนำเสนอข้อกฎหมายและระเบียบที่ซับซ้อน ผ่านตัวอย่างหรือกรณีศึกษาจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจบริบทและการนำไปปฏิบัติจริงได้ดีขึ้น

๔. การใช้แผนภูมิและสัญลักษณ์ เช่น การใช้แผนภูมิ (Flowchart) แผนภูมิเป็นเครื่องมือที่ช่วยอธิบายกระบวนการต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น เช่น กระบวนการการดำเนินการทางวินัยตั้งแต่ขั้นตอนแรก จนถึงการศึกษาโทษ เป็นต้น รวมถึงการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยลดความซับซ้อนของเนื้อหาลงได้มาก

๕. การทบทวนและปรับปรุงคู่มืออย่างต่อเนื่องเนื่องจากการรับข้อเสนอแนะจากผู้ใช้งานจริง หลังจากคู่มือถูกใช้งานไปแล้ว ควรมีการรับข้อเสนอแนะจากผู้ใช้งานเพื่อปรับปรุงคู่มือให้มีความชัดเจน และใช้งานได้ดีขึ้น อีกทั้ง ปรับปรุงตามการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย ดังนั้น ควรมีการปรับปรุงคู่มือให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อย่างสม่ำเสมอ

๓.๔.๓ ความยืดหยุ่นในกระบวนการดำเนินการทางวินัย

กระบวนการทางวินัยบางกรณีอาจไม่สามารถกำหนดได้เป็นขั้นตอนที่ตายตัว เนื่องจากมีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจ เช่น ความรุนแรงของการกระทำผิด หรือสถานการณ์พิเศษของแต่ละกรณี การทำคู่มือให้ครอบคลุมทุกรูปแบบอาจทำให้เกิดข้อจำกัดในการประยุกต์ใช้จริงในบางกรณี

แนวทางแก้ไขความยืดหยุ่นในกระบวนการดำเนินการทางวินัย ดังต่อไปนี้

๑. ยกตัวอย่างและแนวทางที่ยืดหยุ่นในคู่มือสามารถสร้างหลักเกณฑ์พื้นฐานสำหรับการดำเนินการทางวินัย แต่ให้มีความยืดหยุ่นในการตัดสินใจ ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่ในการพิจารณาเพื่อประกอบการตัดสินใจตามสถานการณ์จริง (โดยพิจารณาความรุนแรง บริบท หรือสถานการณ์เฉพาะ) เพื่อให้เหมาะสมกับกรณีที่เกิดขึ้น

๒. ควรให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสชี้แจงและนำเสนอพยานหลักฐานที่เป็นประโยชน์ในกระบวนการทางวินัย เพื่อให้การพิจารณาเรื่องดังกล่าวเป็นไปอย่างยุติธรรม ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้

๓.๔.๔ การปรับปรุงคู่มือ

เนื่องจากกฎหมายและระเบียบข้อบังคับอาจมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ คู่มือการดำเนินการทางวินัยจะต้องมีการทบทวนและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งอาจเป็นภาระในด้านการติดตามและปรับปรุงข้อมูลให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการแก้ไขการปรับปรุงคู่มือ ดังต่อไปนี้

๑. ควรมีการติดตามการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ที่มีผลต่อการดำเนินการทางวินัย

๒. ควรติดตามคำพิพากษาหรือคำสั่งทางวินัยที่เกี่ยวข้องกับกรณีที่มีความคล้ายคลึงกัน เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงคู่มือ

๓. ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกฎหมาย เช่น สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รับข้อมูลล่าสุดเกี่ยวกับกฎหมายที่มีผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินการทางวินัย

๔. ควรทบทวนการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปรับปรุงล่าสุด เพื่อให้คู่มือมีข้อมูลที่ถูกต้อง

๕. ควรจัดการฝึกอบรมหรือสัมมนาให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการทางวินัย เพื่อให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับใหม่ ๆ รวมถึงวิธีการปฏิบัติ

๖. ควรปรับปรุงคู่มือให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์พิเศษหรือกรณีเฉพาะ ที่อาจไม่ครอบคลุมในคู่มือเดิม เช่น กรณีวิกฤตการณ์ หรือเหตุการณ์พิเศษที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินการทางวินัย

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การจัดทำคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ กรมพัฒนาที่ดิน โดยมีผลที่คาดว่าจะได้รับดังต่อไปนี้

๔.๑ เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีเครื่องมือของหน่วยงาน ซึ่งเกี่ยวกับแนวทางในการปฏิบัติงานด้านวินัยที่ชัดเจน และเป็นระบบในการบริหารงานภายในหน่วยงาน

๔.๒ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของพนักงานราชการ ซึ่งทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าถึงกระบวนการดำเนินการทางวินัย และสิทธิต่าง ๆ ในกระบวนการทางวินัย เพื่อแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใส และยุติธรรมในการดำเนินการทางวินัย

๔.๓ เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างจิตสำนึกด้านวินัยและความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ทราบถึงผลกระทบหากกระทำผิดวินัย และลดความเสี่ยงจากการกระทำผิดวินัย

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

การจัดทำคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ กรมพัฒนาที่ดิน โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จดังต่อไปนี้

๕.๑ ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : มีคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ กรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑ เล่ม

๕.๒ ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย พนักงานราชการมากขึ้น

ลงชื่อ.....

(นายสมุท แหม่นสมุทร)

ผู้ขอประเมิน

วันที่...../๕ ก.พ. ๒๕๖๕